

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXX. — Izdan in razposlan 24. dne maja 1916.

Vseblina: (Št. 147—149.) 147. Cesarski ukaz, s katerim se uravnavajo razmere zemljiških posestev v okolici utrjenih mest. — 148. Ukaz za izvrševanje cesarskega ukaza z dne 1. maja 1916. l., s katerim se uravnavajo razmere zemljiških posestev v okolici utrjenih mest. — 149. Ukaz o striženju ovac.

147.

Cesarski ukaz z dne 1. maja 1916. l.,

s katerim se uravnavajo razmere zemljiških posestev v okolici utrjenih mest.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

(1) Ako zahtevajo vojaški oziri, da se v okolici utrjenih mest premené razmere zemljiških posestev (naselitve, obdelovanja), je uradoma zložiti zemljišča vsake vrste, tudi če stojé zgradbe na njih, ter deliti in urediti skupna zemljišča po naslednjih določilih.

(2) Vlada je pooblaščená z ukazom označiti katastrske občine, na katere se uporablja ta cesarski ukaz.

§ 2.

(1) O vseh prašanjih vojaške potrebnosti, ki se pokažejo v teku po § 1 uvedenega postopanja, odloča edinole pristojno vojaško oblastvo.

(2) V ostalem so v stvareh zlaganja in razdeljevanja in urejanja skupno rabljenih zemljišč pristojni:

1. zapriseženi krajni komisarji, katerim so za izvrševanje tehniških del prideljeni tehniški oddelki,

2. ministrstvena komisija za agrarske operacije v poljedelskem ministrstvu.

(3) Ministrstvena komisija je sestavljena iz poljedelskega ministra ali njegovega zastopnika za predsednika, poročevalca, treh udov iz sodniškega stanu, enega zastopnika ministrstva za notranje stvari, enega vojaškega zastopnika in enega zastopnika dotičnega deželnega odbora. Pri sklepih o vprašanjih, ki spadajo sicer k sodni pristojnosti (spori strank), se udeležujejo glasovanja le predsednik, poročevalec, zastopnik ministrstva za notranje stvari in udje iz sodniškega stanu, ki jih je pomnožiti za četrtega uda. Vojaški zastopnik ima pravico takoj ugovarjati, ako bi po njegovem mnenju sklep ministrstvene komisije, ki se ne tiče edinole sporov strank, škodoval vojaškim interesom. V tem primeru je počakati z odpravkom sklepa in vprašanje vojaškega interesa rešiti porazumno med poljedelskim ministrom in pristojnim vojaškim oblastvom. Posledek tega porazuma je obvezen za ministrstveno komisijo.

§ 3.

(1) Pristojnost v § 2, odstavek 2, imenovanih oblastev se razteza od dne, katerega se objavi v uradnem deželnem listu razglas o pričetku uradovanja v določenem ozemlju, na razpravljanje in odločanje o vseh dejanskih in pravnih razmerah, ki ne morejo ostati v svojem dosedanjem stanju, ako se izvrši zložba, razdelba in uredba, in izključuje torej od dneva te razglasitve počenski pristojnost oblastev, v kojih področje spadajo sicer stvari.

(2) Zlasti so v § 2, odstavek 2, imenovana oblastva pristojna tudi gledé vseh vprašanj, ki so združena z napravo skupnih gospodarskih uredb in z uravnavo njih bodočega vzdrževanja.

(3) Kolikor se tiče železnic, je treba pritrditve ministrstva za železnice.

(4) V vseh ostalih primerih sme krajni komisar odrejati in odločati o stvarih področja pristojnosti drugih upravnih oblastev le, zaslišavši tista upravna oblastva, ki bi bila sicer po zadevnih zakonih pristojna v stvari.

§ 4.

(1) Odločba v sporih strank je pridržana ministrstveni komisiji za agrarske operacije. V vseh drugih stvareh odloča krajni komisar, kolikor ne spadajo po § 2, odstavek 1, edinole k pristojnosti vojaškega oblastva. V koliko je zoper odločbe in odredbe krajnega komisarja dopusten priziv na ministrstveno komisijo za agrarske operacije, se uravna z ukazom.

(2) Ako najde ministrstvena komisija o priliki priziva ali ob nadzorovanju, ki ga je izvrševati uradoma, da so se pri pripravljalni obdelavi stvari pripetile listvene napake ali da se je kršil zakon, kar more vplivati na posledek cele razprave ali kratiti pravice udeležencev, mora zaukazati novo razpravo ali poizvedbo.

§ 5.

(1) Za varovanje vojaških ozirov mora krajni komisar obvestiti pristojno vojaško oblastvo o vseh razpravah.

(2) To oblastvo ima pravico pošiljati zastopnike na vse razprave, zaukazane na podstavi tega

cesarskega ukaza. Kolikor gre za vojaške stvari, se mora najprej izprostiti odločba pristojnega vojaškega oblastva. Zoper vse odredbe krajnega komisarja ima vojaško oblastvo, kolikor ne odloča samostojno v zmislu § 2, odstavek 1, pravico priziva na ministrstveno komisijo za agrarske operacije; izvršitev takih odredb mora, ako ugovarja vojaško oblastvo ali zastopnik, ki ga je poslalo, izostati dotlej, da odloči ministrstvena komisija za agrarske operacije.

§ 6.

Končnoveljavne razsodbe v § 2, odstavek 2, oznamenjenih oblastev ter po njih odobrene poravnave imajo pravno moč sodnih ali, kolikor gre za stvari politične uprave, političnih razsodb ali poravnav in izvrševati jih morajo enako kakor te sicer za to pristojna oblastva.

§ 7.

(1) Dosedanji posestnik stavišča ima pravico zahtevati, da se mu odkáže primerno veliko stavišče.

(2) Zemljišča, na katerih so zgradbe, je pustiti dosedanjemu posestniku, razen če je to zgradbe odstraniti na podstavi vojaškega zaukaza, ukrenjenega v zmislu obstoječih predpisov.

(3) Vsak lastnik drugačnega zemljišča (neposredni udeležence) ima po dognani vrednosti tega zemljišča pravico zahtevati oddelilo iz zemljišč, ki se zložijo. Pri tem se morejo neznatne razlike med vrednostjo zemljišč, ki jih je oddeliti, in oddelilnimi zemljišči izravnati z denarjem.

§ 8.

V zložbenih ozemljih se smejo kraji ali posamezne zgradbe, ki so se razdejali v interesu sposobnosti za brambo utrjenega mesta, le tam zopet zgraditi in nove zgradbe le tam zgraditi, kjer po preudarku pristojnega vojaškega oblastva niso na potu utrdbeni ali drugi vojaški razlogi.

§ 9.

V teku zložbenega postopanja je, ako treba, uravnati meje katastrskih občin, oziraje se na lego in primerno obliko krajnega prostora in okolice, ne da bi bilo zato treba pritrditve

določenih oblastev, ki je sicer potrebna po obstoječih zakonih.

§ 10.

Z zložbo zemljišč ter z razdelbo ali uredbo skupno rabljenih zemljišč je združiti izvedbo vseh skupnih naprav, ki so potrebne, da se doseže, da so kolikor mogoče brez služnosti dostopna in da se namenu primerno gospodarsko rabijo oddelilna zemljišča, ter da se uredi neoviran promet med posameznimi občinami med seboj in v vsaki posamezni občini sami.

§ 11.

Postopanje ter uredba službe za izvrševanje po § 1 potrebnih naredb se uravna z ukazom.

§ 12.

(1) Vse vloge, zapisniki, priloge, pravne listine, izjave, odpravki, razsodbe, poravnave, poveritve in potrdila v postopanju, uvedenem po tem cesarskem ukazu, so kolkovnin in neposrednih pristojbin prosta, kolikor se ne uporabljajo drugače.

(2) Za to postopanje potrebni zemljiško-knjižni in katastrski pomočki se oddajajo brez stroškov.

§ 13.

(1) Pravice, ki so zavarovane za tretje osebe na zemljišču, ki se zloži ali deli, se prenesejo pristojbine prosto na oddelilno zemljišče, kolikor naj se s prenosom ne vpiše niti prememba glede osebe upravičenca niti prememba v obsegu pravice.

(2) Imovinski prenosi in pridobitve pravic na podstavi zloženega, razdelbenega ali uredbenega načrta so pristojbine prosti.

§ 14.

(1) Na zložbe ter razdelbe in uredbe skupnih zemljišč, ki se izvršé po tem cesarskem ukazu, se primerno uporabljajo določila §§ 13, 15. do 19, 20, odstavki 1 in 2, 21 do 23 in 26 zakona z dne 7. junija 1883. l. (drž. zak. št. 92)

in §§ 4 do 6 zakona z dne 7. junija 1883. l. (drž. zak. št. 94).

(2) Na take zložbe, razdelbe in uredbe pa se ne uporabljajo ostala določila teh zakonov in določila uredbenih deželnih zakonov o zložbah in razdelbah.

(3) Rok za odpoved najemnih razmerij in razmer v § 1103 o. d. z. oznamene vrste se določi z ukazom.

(4) V teku postopanja podane izjave in sklenjene poravnave ne potrebujejo niti pritrditve tretjih oseb niti odobrenja po upravnih ali varstvenih ali skrbstvenih oblastev. Namesto odobrenja varstvenega ali skrbstvenega oblastva je treba odobrenja ministrstvene komisije za agrarske operacije.

§ 15.

(1) Stroški osebnih in stvarnih potrebščin zadenejo državni zaklad, kolikor teh potrebščin ne zalaga ali ne pripravlja vojna uprava.

(2) Udeleženci morajo plačevati le naslednje stroške in zneske:

1. zneske za denarne izravnave, ki jih morajo plačati posamezni neposredni udeleženci,

2. stroške, ki nastajajo udeležencem iz udeležbe na razpravah ali iz tega, da se pošljejo pooblaščenca ali prava vešči in izvedeni pomočniki,

3. stroške za prepise razpravnih zapisnikov in drugih spisov, ki jih zahtevajo udeleženci, ter za odtiske načrtov.

4. stroške za razprave, ki niso neobhodno potrebne za redni tek zložbe, razdelbe ali uredbe, in ki jih povzročijo posamezni udeleženci zasleduje svoje posebne interese,

5. stroške razprav, ki se povzročijo po krivdi udeleženca, z nagajivimi zahtevami ali takimi vgovori,

6. stroške naprav in uredb, ki se izvršé, da se zviša vrednost zemljišč, po konkurenčni razpravi.

§ 16.

Vlada se pooblašča, v porazumu s pristojnimi vojaškimi oblastvi izpremeniti ali dopolniti ta cesarski ukaz, kolikor zahtevajo to vojaške ali gospodarske potrebe.

§ 17.

(1) Ta cesarski ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

(2) Izvršiti ga je naročeno Mojemu poljedelskemu ministru v porazumu z udeleženi ministri.

Na Dunaju, 1. dne maja 1916.

Franz Jožef s. r.

Stürgkh s. r.	Hohenlohe s. r.
Georgi s. r.	Hochenburger s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Zenker s. r.
Morawski s. r.	Leth s. r.
Spitzmüller s. r.	

148.

Ukaz poljedelskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 21. maja 1916. l.

za izvrševanje cesarskega ukaza z dne 1. maja 1916. l. (drž. zak. št. 147), s katerim se uravnavajo razmere zemljiških posestev v okolici utrjenih mest.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 1. maja 1916. l. (drž. zak. št. 147) se ukazuje tako:

I. Oddelek.

Določba ozemlja, na katero se uporablja cesarski ukaz.

§ 1.

Na predlog vojaškega oblastva se določijo z ukazom poljedelskega ministra katastrske občine, na katere se uporablja cesarski ukaz z dne 1. maja 1916. l. (drž. zak. št. 147), s katerim se uravnavajo razmere zemljiških posestev v okolici utrjenih mest.

II. Oddelek.

Oblastva.

1. Krajni komisarji.

Imenovanje in službeno razmerje.

§ 2.

(1) Krajne komisarje imenuje poljedelski minister v porazumu s pravosodnim ministrom.

(2) Krajni komisarji, ki morajo biti državni uradniki, so v službenem in disciplinarnem oziru podrejeni ministrski komisiji za agrarske operacije v poljedelskem ministrstvu.

Tehniško osebje.

§ 3.

(1) Za izvrševanje tehniških del je prideliti krajnim komisarjem tehniške oddelke. Poljedelski minister nastavlja voditelje teh oddelkov in ostale tehniške organe iz staleža tehniškega osebja za agrarske operacije v poljedelskem ministrstvu.

(2) Geodetska uvodna dela oskrbujejo organi generalnega ravnateljstva zemljarskega katastra.

2. Ministrstvena komisija za agrarske operacije v poljedelskem ministrstvu.

Sestava.

§ 4.

(1) Ministrstvena komisija je sestavljena, kolikor gre za stvari po cesarskem ukazu, iz poljedelskega ministra ali njegovega namestnika za predsednika, iz poročevalca, treh udov iz sodniškega stanu, enega zastopnika ministrstva za notranje stvari, enega vojaškega zastopnika in enega zastopnika dotičnega deželnega odbora. Pri sklepih o vprašanjih, ki spadajo sicer k sodni pristojnosti (spori strank), se udeležujejo glasovanja le predsednik, poročevalec, zastopnik ministrstva za notranje stvari in udje iz sodniškega stanu, ki jih je pomnožiti za četrtega uda.

(2) Poročevalca je vzeti iz staleža uradnikov poljedelskega ministrstva; ude iz sodniškega stanu naj določi pravosodni minister, zastopnika mini-

strstva za notranje stvari minister za notranje stvari, vojaškega zastopnika minister za deželno bran in zastopnika deželnega odbora naj pošlje deželni odbor.

(3) Za vsakega uda je postaviti nadomestnika, za ude iz sodniškega stanu dva nadomestnika.

(4) Predsednik more izvedence, ki jih je zasliševati pri gospodarskih vprašanjih za pridane svetovalce, privzemati komisijским razpravam stalno ali od primera do primera.

Stroški zastopanja deželnih odborov.

§ 5.

Stroške zastopanja deželnih odborov plačujejo deželni odbori.

Sestajanje, sklepanje in obravnavanje opravil.

§ 6.

(1) Ministrstvena komisija se sestaja ob dneh, ki jih določi predsednik. Komisija odloča in sklepa v gremijalnih sejah z večino glasov.

(2) Pri glasovanju odda poročevalec najprej svoj glas, predsednik na zadnje. Po poročevalcu glasujejo najprej vojaški zastopnik, potem udje iz sodniškega stanu, zastopnik deželnega odbora in zastopnik ministrstva za notranje stvari.

(3) Za obravnavanje opravil ministrstvene komisije za agrarske operacije so v ostalem mero-dajna določila ministrstvenega ukaza z dne 5. julija 1886. l. (drž. zak. št. 108) s premembo, navedeno v § 2, odstavek 3, cesarskega ukaza, gledé pravice vgovarjanja vojaškega zastopnika.

Delokrog.

§ 7.

Ministrstvena komisija mora

1. odločati o vgovorih in pritožbah zoper odločbe in odredbe krajnega komisarja na drugi in zadnji stopnji,

2. v sporih strank (§ 4) na prvi in zadnji stopnji in

3. izvrševati nadzorno pravico uradoma ali na prošnjo.

3. Podpiranje po drugih oblastvih.

§ 8.

Vsa druga oblastva in vsi drugi uradi morajo podpirati oblastva, katerim je poverjeno izvrševati cesarski ukaz, v izpolnjevanju njih nalog; zlasti morajo kar najhitreje izpolnjevati zaprosila, ki se stavijo nanja po cesarskem ukazu in po tem izvršitvenem ukazu.

III. Oddelek.

Obča določila.

1. Pristojnost izvršilnih oblastev.

§ 9.

(1) Po izdaji v § 1, odstavek 2, cesarskega ukaza določenega ukaza mora ministrstvena komisija za agrarske operacije javno razglasiti dan, katerega se prične uradovanje krajnega komisarja, v uradnem deželnem listu in tudi v katastrskih občinah, ki pridejo v poštev, s pripomnjo, da se od istega dne počenši začne pristojnost izvršilnih oblastev v obsegu, navedenem v § 3 cesarskega ukaza, in s pravnimi posledicami § 14 cesarskega ukaza in da določi krajni komisar posamezna zložbena ozemlja, v katera se deli z ukazom ozna-menjeno ozemlje (§ 21).

(2) O dnevu, katerega prične uradovati krajni komisar, je obvestiti tudi predlagajoče vojaško oblastvo (§ 1), deželni odbor, okrajni odbor, politično okrajno oblastvo, zemljiškoknjižno sodišče in urad za razvidnost zemljarskega katastra.

§ 10.

(1) Od dneva pričetka uradovanja izvršilnih oblastev naprej se razteza njihova pristojnost tudi na spore o lastnini ali posesti zemljišč, privzetih v zložbeno postopanje, in sicer tudi tedaj, ako so ti spori pred navedenim dnem že tekli pri rednem sodniku.

(2) Nadalje so ta oblastva pristojna tudi v vodno- in gozdnopravnih stvareh, ki jih je treba urediti za zložbo, razdelbo ali uredbo. Predpisi vodnega prava ali gozdni predpisi se uporabljajo pri tem.

(3) Ta oblastva so pristojna tudi gledé vseh vprašanj, ki so združena z napravo skupnih gospo-

darskih uredb in z uravnavo njih bodočega vzdrževanja.

(4) Kolikor pridejo v teku postopanja v poštrev premembe na železnicah, mora krajni komisar dobiti pritrditev ministrstva za železnice.

(5) V vseh ostalih primerih je ukreniti potrebno odredbo ali odločbo, zaslišavši upravna oblastva, ki bi bila sicer po zadevnih zakonih pristojna v stvari. Zaslišati se morejo na komisijski razpravi, na katero je povabiti upravna oblastva; ki pridejo v poštrev, da pošljejo zastopnike. Ako se zaslišijo po pismeni poti, mora krajni komisar poslati dotičnemu upravnemu oblastvu zaprosilo z določenim rokom s pristavkom, da se po brezuspešnem poteku roka smatra zakoniti pogoj zaslišanja za izpolnjen.

2. Obča določila postopanja.

Stranke in njih zastopanje.

§ 11.

(1) Na uradna dejanja krajnega komisarja morajo prihajati povablenci osebno ali se dati zastopati po pooblaščenih, dajati zahtevana pojasnila in predložiti potrebne listine in pomočke.

(2) Ako se ne more poizvedeti, komu gre z razpravo prizadeta pravica, ali ako se o udeležencu ne ve, kje je, ali ako je odsoten, ne da je zapustil rednega oskrbnika, mora krajni komisar prositi, da sodišče postavi skrbnika (§ 276 o. d. z.).

Priprava poravnav.

§ 12.

Krajni komisar mora za rešitev vseh vprašanj in stvari, ki se podajajo v postopanju, poskusiti najprej, da se doseže poravnava.

Ravnanje pri sporih strank.

§ 13.

(1) Pri sporih strank (§ 4) mora krajni komisar poizvedeti in razjasniti, kolikor je potrebno, in poizvedbeno gradivo s podrobnim poročilom predložiti ministrstveni komisiji v odločbo.

(2) Vgovore v sporih strank je vlagati, ako se podajajo pismeno, v dveh izvodih. En izvod ali,

ako se je izjavil vgovor na zapisnik, prepis zapisnika je vročiti nasprotni stranki, ki more v 14 dneh podati protizjavo.

Pravica odločbe krajnega komisarja.

§ 14.

(1) O vseh vprašanjih in stvareh, ki jih je uravnati v postopku in ki jih ni smatrati za spore strank (§ 4), naj odloča na prvi stopnji krajni komisar.

(2) V odločbi o glavni stvari je razsoditi tudi o eventualni dolžnosti strank povrniti stroške (§ 15 cesarskega ukaza).

Odpravljanje odločb in odredb.

§ 15.

(1) Odločbe in odredbe krajnega komisarja je praviloma odpravljati pismeno in jih vročiti strankam ter oblastvom, ki pridejo v poštrev. Ako je predmet na razpravi popolnoma razjasnjen, se morejo odločbe in odredbe krajnega komisarja tudi takoj na razpravi oznaniti navzočim udeležencem. Toda na zahtevanje, ki ga stavijo še na razpravi, jim je sporočiti odločbo z razlogi vred v treh dneh po oznanilu.

(2) O vseh odločbah in odredbah mora krajni komisar pismeno obvestiti poveljstvo utrjenega mesta (trdnjavsko poveljstvo, poveljstvo obmostja), vseeno ali je zastopnik tega oblastva bil navzoč na razpravi, poizvedbi ali ogledu na licu mesta ali ne.

Prizivi.

§ 16.

(1) Zoper odločbe in odredbe krajnega komisarja se more, kolikor v tem ukazu ni določenega nič drugega, vložiti priziv na ministrstveno komisijo.

(2) Priziv se mora vložiti pismeno pri krajnem komisarju ali dati na zapisnik v 14 dneh, računaje od dne, ki sledi dnevu vročitve ali, če ni pismenega odpravka (§ 15), dnevu oznanitve.

(3) Vojaško oblastvo (§ 15, odst. 2) ima pravico zoper vse odločbe ali odredbe krajnega komisarja vložiti pri krajnem komisarju priziv na ministrstveno komisijo v gornjem roku.

Pravni učinek priziva.**§ 17.**

Prizivi zoper odločbe ali odredbe krajnega komisarja, kojih takojšnja izvršitev je potrebna za redni tek postopanja in se more po vladajočih okoliščinah izvršiti brez bistvene škode za prizivnika, nimajo odložive moči z izjemo, določeno v § 5 cesarskega ukaza, pridržuje dodatni popravek z izpodbijano odločbo ali odredbo ustvarjenega stanja, ki se morda podaja iz višje odločbe.

Kazni zaradi nereda.**§ 18.**

(1) Krajni komisar more za neizpolnjevanje svojih odredb, kolikor se mu zdi to v interesu postopka potrebno, zapreti kazni zaradi nereda v največjem znesku po 200 K.

(2) Ako so stranke, katerih navzočnost je bila v interesu postopka potrebna, nadalje priče, izvedenci ali pametniki po rednem povabilu brez utemeljenega razloga izostali od poizvedbe ali razprave ali ako se neupravičeno branijo izpovedati ali ako se predčasno odstranijo od razprave, se jim smejo naložiti kazni zaradi nereda v največjem znesku po 100 kron za vsak posamezen primer.

(3) Osebe, ki motijo redni tek postopka z nesporodbnim vedenjem ali z očitno nagajivim ugovarjanjem ali z dejanji, se smejo kaznovati s kaznimi zaradi nereda na denarju do 30 kron ali z zaporom do 3 dni. Zoper naložbo teh kazni zaradi nereda ni dopusten pravni pomoček.

(4) Globe se morejo premeniti, ako se ne dadó izterjati, v zaporne kazni, pri tem ustreza 10 kron zaporni kazni 24 ur.

(5) Kazenski zneski dohajajo občini kaznovančevega stanovališča za namene oskrbe ubožnih.

(6) Pravomočno naložene kazni izvršuje na prošnjo krajnega komisarja politično okrajno oblastvo.

Izvrševanje odločb in odredb oblastev.**§ 19.**

Kadar se zdi izvršilo pravomočne razsodbe ali sklenjene poravnave v interesu postopka potrebno, ga mora krajni komisar povzročiti uradoma, v vseh drugih primerih pa na prošnjo strank. (§ 6 cesarskega ukaza.)

Postavitev v prejšnji stan in opravičilo, ako je kdo izostal.**§ 20.**

(1) Prošnje za postavitev v prejšnji stan ali za opravičilo, ako je kdo izostal, so dopustne le toliko, kolikor so take prošnje dopustne v sodnem postopanju po določilih civilnega pravnega reda.

(2) Prošnjo je vložiti v 14 dneh potem, ko je odpala ovira, ki je povzročila zamudo.

(3) O taki prošnji odloča ministrstvena komisija.

3. Določitev zložbenega ozemlja.**§ 21.**

(1) Vsako katastrsko občino, za katero se je razglasilo uradovanje krajnega komisarja, je praviloma smatrati za zložbeno ozemlje. Ako je namenu primerno, more krajni komisar tudi dve ali več katastrskih občin ali delov takih občin združiti v enotno zložbeno ozemlje. Ako se privzamejo le deli katastrskih občin v zložbeno ozemlje, je izbrati zanje vidno naravno ali umetno mejo. Zunanje meje zložbenega ozemlja naj natančno dožene krajni komisar. Tako dognano zložbeno ozemlje je javno razglasiti v katastrskih občinah, ki pridejo v poštev, sklicujé se na določila § 9.

(2) Ako se v teku postopanja pokaže potreba, da se privzamejo v zložbeno ozemlje še druge zemljiške površine, ležéče v ozemlju, na katero se uporablja cesarski ukaz, naj ravna krajni komisar pravtako.

4. Zemljiškoknjižna uradna dejanja v teku postopanja.

Zložbeno ozemlje se sporoči zemljiškoknjižnemu sodišču.

§ 22.

(1) Krajni komisar mora zložbena ozemlja sporočiti zemljiškoknjižnemu sodišču s pripomnjo, da je od časa, ko dojde to sporočilo, uporabljati določila §§ 23 do 25.

(2) Pravtako je sporočiti zemljiškoknjižnemu sodišču zemljišča, ki se v teku postopanja dodatno privzamejo v postopanje.

Dopustnost vknjižb v zložbenem ozemlju.**§ 23.**

(1) Po prihodu poročila o zložbenem ozemlju se ne sme v zemljiškoknjižne vložke, ki se tičejo zemljiškoknjižnih teles, iz katerih obstoji zložbeno ozemlje, nič vknjižiti, kar ni v soglasju z zložbo, ki jo je izvršiti.

(2) Zato se morajo vse zemljiškoknjižne prošnje, ki se vložijo po tem času, in ki so bile že prej vložene, pa še niso rešene in se nanašajo na zložbeno ozemlje, dokler se ne popravi zemljiška knjiga, pošiljati z načrtom odloka, ki ga je izdati, krajnemu komisarju, ako se je pa sklep postopanja razglasil, preden se je popravila zemljiška knjiga, ministrstveni komisiji za agrarske operacije, da kar najhitreje izreče mnenje o njih.

(3) Izvzete so tiste zemljiškoknjižne prošnje, ki jih zemljiškoknjižno sodišče odbije iz zasebnopravnega razloga ali ki se tičejo zgolj vpisov zastavnih pravic, izbrisov in zaznamb po §§ 20 lit. a, 52 in 59 zakona z dne 25. julija 1871. l. (drž. zak. št. 95).

Pomočki zemljiškoknjižnega sodišča.**§ 24.**

(1) Zemljiškoknjižno sodišče mora po § 9 izdani razglas in poročilo o zložbenem ozemlju vpisati v dnevnik, nabiti v zemljiškoknjižnem uradu in na sodni deski in hkratu pri dotičnih zemljiškoknjižnih vložkih počititi začetek postopanja, sklicuje se na razglas in na poročilo.

(2) Enako je postopati, ako se zemljiškoknjižnemu sodišču sporoče nepremičnine, ki so se dodatno privzele v postopanje.

(3) Od prihoda omenjenih poročil počenši je dotlej, da se popravi zemljiška knjiga, spraviti vse zemljiškoknjižne prošnje, ki se tičejo dotičnih zemljiškoknjižnih teles, po njihovem vpisu v dnevnik v poseben seznemek, ki se piše poleg njega in ki ga je na zahtevanje vsakčas pokazati krajnemu komisarju.

(4) Kadar se začne pisati nov zemljiškoknjižni vložek, mora zemljiškoknjižno sodišče vsebino novonarejenega vložka naznaniti krajnemu komisarju s tem, da se mu pošlje uraden zemljiškoknjižni izpisek. Ako se ob tem povodu razdelé parcele, je krajnemu komisarju vrhutega naznaniti

delitveni načrt, predložen z oddelilno prošnjo, eventualno popis, ki ga nadomešča po § 1 zakona z dne 23. maja 1883. l. (drž. zak. št. 82), oziroma po ukazu z dne 7. julija 1890. l. (drž. zak. št. 149), vrniti pa ga mora hitro.

Odloki na zemljiškoknjižne prošnje.**§ 25.**

(1) Ako krajni komisar izreče mnenje, da je predlagana in po vsebini načrtanega zemljiškoknjižnega odloka od sodišča za dopuščeno šteta vknjižba nezdružna z zložbo, mora zemljiškoknjižno sodišče odloku pridejati dostavek, da je dovoljena vknjižba po izreku krajnega komisarja nezdružna z zložbo in da se bode tedaj — v primeru, da krajni komisar ostane pri svojem mnenju — pri popravu zemljiške knjige šteta za brezmočno, da pa je vendar udeležencem dano na voljo proti mnenju krajnega komisarja v 14 dneh od vročbe vložiti priziv na ministrstveno komisijo.

(2) Ta priziv je vložiti na zemljiškoknjižnem sodišču, ki ga pošlje krajnemu komisarju, da ga predloži ministrstveni komisiji.

(3) Zmislu primerno uporablja ta določila se mora sodišče druge stopnje, eventualno Vrhovno sodišče, ako gre za to, da bi se v prejšnji stopnji odbita vknjižba dovolila po pritožbenem potu, obrniti na ministrstveno komisijo, da se izreče o dopustnosti vknjižbe se stališča zložbe, ter po tem odločiti.

(4) Ako je po § 23, odst. 2, prositi ministrstveno komisijo za agrarske operacije, da se izjavi, mora zemljiškoknjižno sodišče dati njeno izjavo v podstavo svoji odločbi.

5. Naznanilo zložbenega ozemlja razvidnosti zemljarinskega katastra.**§ 26.**

(1) Krajni komisar mora zložbena ozemlja ter v postopanje dodatno privzeta zemljišča naznaniti tudi pristojni razvidnosti zemljarinskega katastra s pripomnjo, da se po tem poročilu dotlej, da dojdejo v § 92 navedeni pomočki, ne sme izvršiti nikakršno uradno dejanje, čigar namen je izvedba prememb na zemljiščih zložbenega ozemlja v operatih zemljarinskega katastra.

(2) Razvidnost zemljarskega katastra mora vse v teku postopanja pri njej priglase izpremembe posestnega stanja v zložbenem ozemlju, ako ji o tem še ni predložen zemljiškoknjižni odlók, preden se izvede v katastru, naznaniti krajnemu komisarju, da se izjavi.

6. Začasne odredbe.

§ 27.

(1) S postopanjem se ovira ali premeni medčasno uživanje pravic toliko, kolikor je oblastvo ukrenilo provizorij, da se doseže primeren prehod v novo obliko zemljiške posesti. Provizorij se more ukreniti glede gospodarskega obrata, ki posreduje prehod, ali obče za vsa postopanja podvržena ali za posamezna zemljišča, kakor zahteva to zagotovitev snovi ali gospodarskega stanja.

(2) Krajni komisar mora takoj, ko se je dognalo zložbeno ozemlje, prositi za odločbo vojaškega oblastva (§ 15, odst. 2) o tem, na katerih zemljiščih se po § 8 cesarskega ukaza ne smejo graditi nove zgradbe, ta zemljišča po tem naznaniti občinskemu predstojništvu in jih z lepakom objaviti v občini.

(3) Krajni komisar mora hkratu ukreniti vse, kar je potrebno, da se zagotovi redno obdelovanje zemljišč, ki jih je zložiti, dotlej da se prevzamejo oddelila.

IV. Oddelek.

Postopanje za določitev krajnega prostora.

§ 28.

Kolikor se pusti krajni prostor neizpremenjen, se mora postopanje omejiti na geodetsko načrtovanje.

Krajne razprave.

§ 29.

(1) Ako je treba docela ali deloma novo določiti krajni prostor, mora krajni komisar najprej na licu mesta izvršiti na to mereče razprave, izpolnjuje zakonita določila, zlasti § 8 cesarskega ukaza.

(2) Na to razpravo mora krajni komisar povabiti vojaško oblastvo (§ 15, odst. 2), deželni in okrajni odbor, politično okrajno oblastvo, občinsko predstojništvo, upravna oblastva, ki jih je zaslišati po § 3, zadnji odstavek cesarskega ukaza, in druge interese.

(3) Na razpravi je najprej pretresati lego krajnega prostora, potem izmero potrebnih površin, oziraje se na vidike, oznamene v § 30.

(4) Ko so se preskusile izjavljene želje in zahteve, je delati na to, da se doseže sporazumljenje med interesi. Ako se ne doseže, je zaslišati izvedence.

Za določitev krajnega prostora merodajni vidiki.

§ 30.

Določuje lego, obliko in površinsko izmero krajnega prostora, je predvsem vpoštovati ovedbo potrebnih površin za stavišča, oziraje se na bodočo možnost razvijanja kraja, pripravnost površin za stavišče, možnost nabave pripravne in zadostne pitne in koristne vode, nadalje to, da javne ceste lahko dosežejo krajni prostor, kolikor mogoče majhen in enakomeren strmec za napravo krajnih cest ter higijenske in zdravstvene ozire. Določuje površinsko izmero za krajni prostor, je gledati na načelo, navedeno v § 7, odstavek 1 cesarskega ukaza.

Razgrnitev projekta za krajni prostor.

§ 31.

(1) Na podstavi posledka krajevnih razprav mora dati krajni komisar zasnovati projekt o legi in obliki krajnega prostora. Ta projekt je 14 dni javno razgrniti v občini vsem udeležencem na vpogled, krajni komisar ga mora na licu mestu zastaviti s količi in ga razjasnjevati udeležencem.

(2) Kraj in čas razgrnitve ter čas, kdaj se postavijo količi, je osem dni poprej naznaniti v § 29 oznamenjenim oblastvom, ter razglasiti z razglasom, ki se objavi v uradnem deželnem listu in v dotičnih občinah, s pozivom, da morajo udeleženci in interesi svoje vgovore v treh tednih, računaje od prvega dne razgrnitve, ali pisмено vložiti pri krajnem komisarju ali ustno dati na zapisnik.

(3) Eden izvod projekta je hkratu, ko se javno razgrne, poslati vojaškemu oblastvu (§ 15, odstavek 2).

Odločba o krajnem prostoru.

§ 32.

Krajni komisar mora o vgovorih zoper projekt krajnega prostora odločiti po stopnjah in določiti lego, obliko ter izmero za krajni prostor potrebne površine.

Določitev obsega krajnega prostora.

§ 33.

(1) Po pravnomočnosti odločbe o ovedbi krajnega prostora mora krajni komisar na licu mesta ukreniti, da se določi zunanji obseg krajnega prostora.

(2) Krajni komisar mora natančen situacijski načrt pravomočno dognanega krajnega prostora izročiti upravnemu oblastvu, ki je pristojno za sestavo načrta o legi ter za podelitev stavbnega dovoljenja.

V. Oddelek.

Zložbeno postopanje.

1. Pridani svet krajnega komisarja pri izvršitvi zložbe.

Odbor neposrednjih udeležencev.

§ 34.

Krajnemu komisarju pomaga v izvrševanju postopanja odbor neposrednjih udeležencev (§ 7 cesarskega ukaza) kakor pridani svet. Odbor je vprašati za svet le v vprašanjih, ki se tičejo zložbe vobče in skupnih gospodarskih uredb, ki jih je združiti z njo. O vprašanjih, pri katerih gre za to, da se poizvedó in doženejo pravice posameznih udeležencev, ali za njih oddelila ter sploh za zasebne interese, ni zaslišati odbora. Odbor nima niti pravice sklepanja niti prizivne pravice.

Sestava odbora neposrednjih udeležencev.

§ 35.

(1) Odbor neposrednjih udeležencev bodi sestavljen po določitvi krajnega komisarja po

skupnem številu udeležencev iz štirih, šestih ali osmih udov, katerih polovico volijo neposrednji udeleženci z relativno večino glasov iz svoje srede, drugo polovico pa naj pokliče krajni komisar iz vrste neposrednjih udeležencev v odbor tako, da so vse velikosti posestev (veliko, srednje in majhno posestvo) primerno zastopane. Odboru pripada razen tega občinski predstojnik dotične krajne občine.

(2) Zoper določitev števila odbornikov po krajnem komisarju ter zoper njegov izrek o rednosti volitev in zoper poziv v odbor, ki ga izvrši on sam, ni dopusten pravni pomoček.

Volitev v odbor.

§ 36.

Krajni komisar mora povabiti neposrednje udeležence na volitev (§ 35). Ako je dobilo več oseb, nego je treba za polnoštevilnost tistih, ki jih je voliti, enako število glasov, odloči žreb, koga izmed njih je smatrati za izvoljenega. Izvoljeni morajo brez odloga izjaviti krajnemu komisarju, ali sprejmejo izvolitev. Ako odklonijo, je ukreniti potrebno novo volitev.

Zbiranje odbora. Delovanje odbornikov je častna služba.

§ 37.

(1) Odbor neposrednjih udeležencev sklicuje po potrebi krajni komisar, ki tudi predseduje v odboru.

(2) Udje odbora opravljajo posle kakor častno službo brez pravice zahtevati odškodnino.

2. Priprava zložbenega načrta.

Obhod zložbenega ozemlja.

§ 38.

(1) Zunanje meje zložbenega ozemlja je obhoditi, preden se geodetsko načrtajo, privzemši sosednje posestnike, in ako treba, jih je določiti z mejniki. Ako so meje ozemlja hkratu občinske meje, mora krajni komisar povabiti tudi zastopnike sosednjih občin, da se udeležé obhoda, in po stopnjah odločiti o eventualno potrebni uravnavi mej po § 9 cesarskega ukaza.

(2) V zložbenem ozemlju je obhoditi praviloma le meje, ki ostanejo neizpremenjene in ki jih je geodetsko načrtati. K temu obhodu naj privzame krajni komisar interesente in odbor neposrednjih udeležencev.

(3) Ako se pojavijo pri obhodu prepiri o lasti ali posesti, naj poskusi krajni komisar doseči poravnavo. Ako se ne doseže poravnava, je prositi ministrstveno komisijo za odločbo.

Podlage za poizvedbo starega posestnega stanja.

§ 39.

Za poizvedbo starega posestnega stanja je načeloma porabljati operate zemljarinskega katastra, kar jih je, toda poprej se morajo preskusiti glede njihove pravilnosti in nepravilnosti se morajo odpraviti.

Določitev neposrednjih udeležencev in njihovih pravic.

§ 40.

(1) S pomočjo zemljiškoknjižnih izpiskov, zemljiškoposestnih pol in katastrskih map je poizvedeti na licu mesta staro zemljiškoposestno stanje, privzemši neposrednje udeležence. Razlike med zemljiško knjigo in katastrom ter dejanskimi razmerami je razjasniti z zasliševanjem udeležencev. Ako se ne zedinijo, mora določiti krajni komisar, koga je do odločbe ministrstvene komisije za agrarske operacije smatrati za posestnika zemljišča. O posledku mora krajni komisar obvestiti dotične udeležence, ki morejo ugovarjati pisмено ali ustno na zapisnik takoj ali dokler je razgrnjen bonitetni načrt in vpisnik posestnega stanja.

(2) Nepravilnosti v navedbah, kojih razvidnost je predpisana v operatih zemljarinskega katastra in zemljiških knjigah, je naznaniti razvidnostnim uradom zemljarinskega katastra in zemljiško-knjižnim oblastvom (izkaz razlik).

Cenitev in določitev vrednosti zemljišč.

§ 41.

(1) Zemljišča, ki jih je zložiti, cenijo z bonitiranjem bonitèrji in klasifikatorji in jim določijo vrednost.

(2) Za bonitèrje naj postavi krajni komisar osebe, ki znajo po svojem znanju na polju kmetijstva zanesljivo presojati vse razmere, ki so pogoj donosnosti zemljišč.

(3) Za določitev vrednosti gozdov je privzeti za bonitèrje usposobljene gozdarske izvedence.

(4) Za klasifikatorje je postavljati pripravne osebe, ki natanko poznajo talne razmere v ozemljih, praviloma izmed neposrednjih udeležencev.

(5) Bonitiranje se deli:

1. v postavljanje vzornih zemljišč in njih popis v bonitetnem razkazu po bonitèrjih. Vzorna zemljišča imajo namen ustvariti stalno primerjalno merilo za klasifikacijo ter za kake vgovore zoper bonitiranje;

2. v klasifikacijo, to je cenitev posameznih površinskih delov v posamezne bonitetne razrede po klasifikatorjih. Poizvedene bonitetne oddelke je načrtati v bonitacijskem obrisu in vzprejeti v klasifikacijski zapisnik;

3. v tarifovanje, to je poizvedbo čistega donosa vsakega posameznega razreda bonitetnega razkaza za posamezen hektar vsakega bonitetnega razreda v različnih kulturnih vrstah.

Poizvedene čiste donose naj sestavi krajni komisar za vsak posamezni bonitetni razred vsake kulturne vrste v klasifikacijski tarifi. Od čistega donosa je vzeti 25-tni znesek za glavniško vrednost in jo zaokrožiti na cele krone za 1 hektar.

(6) Za izvedence za postavljanje vzornih zemljišč in njih popis ter za tarifovanje pridejo v poštev bonitèrji, za klasifikacijo klasifikatorji pod nadzorstvom bonitèrjev.

Podlage za določanje vrednosti.

§ 42.

Pri bonitiranju se je ozirati na to, da se ceni vsako zemljišče ali vsak del zemljišča po tisti donosni vrednosti, ki jo more po svoji naravi ali s stalnimi investicijami doseženi kakovosti tal, po svoji legi in po stanju, kakršno je ob cenitvi, dajati vsakemu posestniku v dotičnem kraju, ako se pravilno gospodarsko rabi, kakor ustreza v kraju običajnim razmeram. Toda doslej neobdelana zemljišča in za krčenje določena gozdna zemljišča, ki so pripravna, da se izpremené v obdelan svet, je ceniti po njihovi bodoči

vrednosti kakor obdelan svet v ustrezne razrede, zaračunivši potrebne stroške obdelovanja.

Kulturne vrste.

§ 43.

(1) Pri bonitiranju je razlikovati naslednje kulturne vrste:

- a) njive,
- b) travnike,
- c) vrte,
- d) vinograde,
- e) pašnike,
- f) gozde,
- g) površine, ki se bodo še obdelovale, včevši opuščena stavišča in
- h) neplodovite površine.

(2) Ako se posamezne pod a) do e) navedenih zemljiških površin začasno uporabljajo menjaje, na primer vrt za njivo, travnik za pašnik ali narobe itd., se morajo uvrstiti v tisto kulturno vrsto, v kateri se predvsem uporabljajo.

(3) Površine, ki ne spadajo v nobeno pod a) do g) navedenih vrst in niso neplodovite, je uvrstiti v njim najbližje sorodno kulturno vrsto.

(4) Ako so sredi posameznih zemljišč ali tik njih zemljiške površine, ki spadajo v kako drugo kulturno vrsto nego glavni deli teh zemljišč, na primer ozke varstvene proge ali meje, majhni kameniti robovi i. dr., jih je prištevati v kulturno vrsto glavnih zemljiških delov, ako je njih površina tako majhna, da se v mapi ne morejo več dosti razločno poočistiti.

(5) Pri površinah krajnega prostora, ki ostanejo neizpremenjene, more bonitiranje izostati.

Razmere in predmeti, ki se ne vpoštevajo pri bonitiranju.

§ 44.

(1) Naslednje razmere in predmeti morajo ostati ob cenitvi zemljišč nevpoštevani:

1. začasno, nenavadno dobro ali z zanemarjanjem poslabšano stanje obdelovanja in gnojenja;

2. še ne izrabljeno najnovejše gnojenje in stroški obdelovanja, porabljeni za obdobje užitke;

3. nasadi, ki so na zemljiščih in so namenjeni za poseben užitek, na primer sadno drevje, vinske trte, murve in kaj enakega;

4. poglavitno za dobivanje lesa določeno drevje;

5. posebne, na zemljišču nahajajoče se kmetijske priprave, ki se brez znatnega zmanjšanja vrednosti dadó ločiti z njih, na primer plati.

(2) Vrednost v točkah 1 do 5 označenjenih razmer in predmetov je izravnati v denarju (§ 87).

(3) O priliki bonitiranja morajo boniterji dognati, ali in na katerih zemljiščih je nenavadno dobro ali z zanemarjanjem poslabšano stanje obdelovanja in gnojenja.

Naprava registra posestnega stanu.

§ 45.

Ko so dognani neposredni udeleženci (§ 40) in ko se je preračunila površina na katastrskih mapah, je narediti register posestnega stanu. V tem registru je izkazati za vsakega udeleženca posamezne zemljiške parcele z navedbo imena livade in v vsako posamezno kulturno vrsto in bonitetni razred spadajoče delne površine, ter skupne izmere in vrednosti in končno ločeno od tega posamezne stavbne parcele z navedbo istih podatkov.

Glavni seznamki udeležencev.

§ 46.

(1) Na koncu registra posestnega stanu je skupno izkazati posestni stan vsakega neposrednjega udeleženca. Ta sestava je hkratu glavni seznamek neposrednjih udeležencev.

(2) Posrednje udeležence (§ 15 zakona z dne 7. junija 1883. l. [drž. zak. št. 92]) je vzprejeti v ločen seznamek.

(3) Kolikor je že mogoče v tem stadiju, mora krajni komisar zlasti poizvedeti, katere služnosti ali realna bremena odpadejo po §§ 16, 17 in 18 zakona z dne 7. junija 1883. l. (drž. zak. št. 92), se morejo prenesti na oddelilna zemljišča ali ostanejo na služnih zemljiščih.

(4) Hkratu je skušati, da se doseže dogovor za odkup realnih bremen s svetom ali z denarjem in uvesti eventualno potrebno premembo realnega bremena.

Razgrnitev bonitetnega načrta in registra posestnega stanu.

§ 47.

(1) Po končanem bonitiranju in po napravi registra posestnega stanu je razgrniti bonitetni načrt in ta register ter katastrske mape, opremljene z bonitetnimi oddelki, 14 dni v uradnem prostoru ali v občinski pisarni udeležencem na vpogled in najmanj tri dni poprej razglasiti v občini kraj in čas razgrnitve.

(2) Bonitetni načrt je sestavljen iz:

- a) bonitetnega razkaza,
- b) bonitacijskih obrisov in
- c) klasifikacijske tarife.

(3) Hkratu ko se razgrnejo ti pomočki, je vsakemu neposrednjemu udeležencu vročiti izpisek iz registra posestnega stanu, ki se ga tiče, opozarjaje na določila § 48.

Vgovori zoper bonitetni načrt in register posestnega stanu.

§ 48.

(1) Neposrednji udeleženci morejo tako gledé svojih kakor gledé tujih zemljišč pismeno ali ustno vgovarjati pri krajnem komisarju zoper bonitetni načrt in register posestnega stanu. Rok se konča osem dni po preteku roka za razgrnitev bonitetnega načrta in registra posestnega stanu.

(2) O vgovorih, ki merijo zoper cenitev in določitev vrednosti ter zoper izkazano izmero starih zemljišč in druge navedbe obeh pomočkov, odloča končno veljavno krajni komisar, ako treba, zaslišavši izvedence, izmed katerih naj imenuje enega vgovornik.

(3) Vgovore, ki se izkažejo za spore strank (§ 4), naj priredi krajni komisar in jih predloži ministrstveni komisiji v končno veljavno odločbo.

Merjenje za poizvedbo novega posestnega stanu.

§ 49.

Merjenje za poizvedbo novega posestnega stanu je izvršiti po določilih „Opravnega in tehniškega navodila za izvrševanje agrarskih operacij“. Pri tem se je držati zadevnih določil „navodila

za izvrševanje trigonometrijskih in poligonometrijskih merenj za napravo novih načrtov za namene zemljarskega katastra“ in „navodila za izvrševanje merjenja, uporablja mersko mizo, za napravo novih načrtov za namene zemljarskega katastra“.

3. Skupne gospodarske naprave.

Projektiranje skupnih gospodarskih naprav.

§ 50.

(1) Krajni komisar mora pravočasno odrediti projektiranje skupnih gospodarskih naprav. (§ 10 cesarskega ukaza.)

(2) K tem napravam spada naprava, preložitve ali uredbe poti, stez za gonjo živine, potokov, jarkov, mostov, propustov, jezov, naprav za odvajanje in za dovajanje vode, zgradb za zavarovanje bregov itd., ter naprav za dobivanje gradiva ali za odkladanje.

Priprava površin za skupne gospodarske naprave.

§ 51.

(1) Za skupne gospodarske naprave potrebne površine morajo pripraviti neposrednji udeleženci po razmerju.

(2) Neposrednje udeležence, kojih zemljiško posestvo sploh nima koristi ali ima le neznatno korist od izvedbe gospodarskih naprav, ki je združena z zložbo, je docela ali po delu, ki je primeren dejanskim razmeram, odvezati od udeležbe na pripravi za naprave potrebne površine.

(3) Ako se spozna, da so take skupne naprave potrebne, šele dodatno v stadiju postopanja, v katerem bi se mogla vračunati morda še potrebna površina le potom dolgotrajne ali drage premembe že izvršenih pripravljanih del, morajo potrebno zemljišče odstopiti dotični neposrednji udeleženci za polno izravnavo v denarju, ki jo dožene krajni komisar, ako ni dogovora.

Naprave poti.

§ 52.

(1) Pri projektiranju naprav poti se je ozirati ne le na sedanje potrebe, temveč tudi na pričakovano bodoče razvijanje kraja; pri tem se mora

zlasti omrežje poti, ki se naredi nanovo, namenu primerno zvezati z že obstoječimi cestami in drugimi prometnimi sredstvi, ki so se pustila neizpremenjena; skrbeti je tudi za primerne dohode in odhode iz novega krajnega prostora in omrežje poti samo prilagoditi legi in obliki krajnega prostora ter prometni potrebi na zunaj.

(2) Poljsko livado je narediti dostopno po novih potih tako, da meji vsako zemljišče neposrednje ob obče dostopno gospodarsko pot.

(3) Pri napravi poti se je ozirati tudi na naravno odvajanje nadtalnih voda.

Razpravljanje in odločba o omrežju poti.

§ 53.

(1) O omrežju poti naj razpravlja krajni komisar na licu mesta in na razpravo naj povabi vojaško oblastvo (§ 15, odstavek 2), občinsko predstojništvo, zastopnike sosednjih občin, železniške uprave, ki pridejo v poštev, druge interesente, zlasti upravna oblastva, ki jih je zaslišati po § 3, zadnji odstavek cesarskega ukaza, in privzame odbor neposrednjih udeležencev. Na tej razpravi je natančno razložiti omrežje poti in o morda podanih željah in vgovorih poskusiti poravnati. Na podstavi skupnega posledka razprav je odločiti po stopnjah.

(2) Krajni komisar mora vzeti projekt omrežja poti, ki je dobil pravno moč, za podlago poizvedbi oddelil.

Izboljševalne naprave.

§ 54.

V zvezi s projektiranjem omrežja poti mora krajni komisar ukreniti tudi sestavo projekta o skupnih gospodarskih napravah, kakor o napravah za odvajanje in dovajanje vode in o uravnalnih napravah, ki so morda potrebne po § 10 cesarskega ukaza, da se doseže namenu primerna gospodarska rabnost oddelilnih zemljišč.

Vodnopravne razprave in odločbe krajnega komisarja.

§ 55.

O izboljševalnem projektu mora krajni komisar po določilih vodnopravnega zakona izvršiti vodnopravno razpravo in nanjo povabiti zlasti vojaško oblastvo (§ 15, odstavek 2), občinsko

predstojništvo in interesente. Na podstavi posledka razprav naj odloči krajni komisar po stopnjah. Ako pridejo v poštev pravice tretjih oseb, ki niso udeležene na zloženem postopanju, mora krajni komisar v porazumu s pristojnim političnim oblastvom izvršiti vodnopravno postopanje in odločiti po stopnjah. Ako se razteza vodnopravna naprava tudi čez okoliš, ki ne spada več pod pristojnost krajnega komisarja, mora po stopnjah odločiti pristojno politično oblastvo v porazumu s krajnim komisarjem.

Skladna razprava o stroških izboljševalnih naprav.

§ 56.

Krajni komisar mora določiti skladno razpravo o založbi stroškov izboljševalnih naprav (§ 54) in po stopnjah odločiti o prispevanju, oziraje se na določila § 15, točka 6 cesarskega ukaza. Ako so pri taki napravi dani pogoji za podporo iz državnih in deželnih novcev, mora krajni komisar po izvršeni vodnopravni in skladni razpravi poslati projekt s proračunom stroškov vred poljedelskemu ministertvu in deželnemu odboru s primernimi predlogi.

Stroški skupnih gospodarskih naprav.

§ 57.

Stroške za izvršitev izboljševalnih naprav (§ 54) morajo plačati, ako ni drugačnega dogovora ali posebne pravnoveljavne obveznosti, udeleženci po razmerju koristi, ki se doseže, ali po stopnji nevarnosti, ki se odstrani, eventualno z razdelitvijo v razrede ali, ako se po teh načelih ne dá poizvedeti pripravo merilo, po bonitetni vrednosti zemljišč, ki pridejo v poštev.

Izvršitev skupnih gospodarskih naprav.

§ 58.

Ako se skupne gospodarske naprave ne izvršé v lastni rečiji, mora krajni komisar zaslišavši odbor neposrednjih udeležencev zaradi oddaje del ukreniti, kar je potrebno.

Potrdilni ogled (kolavdacija) skupnih gospodarskih naprav.

§ 59.

(1) Po dovršitvi skupnih gospodarskih naprav mora krajni komisar opraviti potrdilni ogled.

K temu je privzeti razen odbora neposrednjih udeležencev občinsko predstojništvo in tiste, ki jim je naloženo vzdrževanje dotičnih naprav.

(2) Ako so se zahtevali za skupne gospodarske naprave javni novci, se mora ob potrdilnem ogledu popreskusiti tudi obračun in predložiti oblastvom, ki so dovolila novce.

(3) Za odpravo nedostavkov, najdenih pri potrdilnem ogledu, je določiti primeren rok; po preteku tega roka je dodatno izvršiti potrdilni ogled.

Vzdrževanje skupnih gospodarskih naprav.

§ 60.

(1) Po načelih, ki veljajo za izvršitev izboljševalnih naprav, je uravnati tudi dolžnost za bodoče redno vzdrževanje teh naprav, pri tem se morejo udeleženci z oblastvenim izrekom (§ 55) združiti v vodno zadrugo.

(2) Dolžnost vzdrževati nove javne poti se določa po zakonitih predpisih, veljajočih zanje.

4. Sestava zložbenega načrta.

Sestava vpisnika o novem merjenju.

§ 61.

Posledek novega merjenja je za ves zložbeni okoliš, ločeno po posameznih bonitetnih oddelkih, in v njih po površinskih delih in vrednostih, spadajočih v posamezne bonitetne razrede, vpisati v vpisnik. Primerjava navedb v tem vpisniku izkazanih površinskih izmer in vrednosti vsega okoliša z enakimi navedbami registra posestnega stanu podaje razliko med starim posestnim stanom in novim merjenjem. Razliko je porazdeliti na posamezne udeležence po razmerju starega posestnega stanu.

Oddelilni preračun.

§ 62.

(1) Oddelilni preračun mora obsegati računsko poizvedbo oddelilne pravice vsakega posameznega neposrednjega udeleženca, katero pravico je izpolniti v zemljišču. V ta namen je ob uravnavi mej dognati najprej dohode in odhode, po tem poizvedeti razliko med starim posestnim stanom in posledkom novega merjenja ter potrebščino

naprav, služočih za skupne namene, všteti novi krajni prostor, odračunivši površine prejšnjih naprav te vrste. Vso večjo ali manjšo potrebščino površine in vrednosti, ki se pokaže, je razmerno zaračunati pri starem posestnem stanu posameznih udeležencev.

(2) Ako ima en neposrednji udeleženec več posestev (dvorcev, kmetij itd.), za katere se posest zemljiškoknjižno ne sme združiti, je preračunati posebej oddelilo, ki pride na vsako posestvo in vsak dvorec. Dodejati pa je primerno pripomnjo o obstoječem lastninskem razmerju, da se je moči na to ozirati pri poizvedbi oddelil.

Določitev občin načel za novo razdelitev.

§ 63.

(1) Preden se naredi razdelitveni osnutek, je določiti razpravo z odborom neposrednjih udeležencev o občinah načelih za novo obliko zemljiškega posestva, oziraje se na bodoči gospodarski obrat.

(2) Na tej razpravi je zlasti dognati, ali so v posameznih delih zložbenega okoliša posebne talne razmere, ki so pogoj za ločeno porazdelitev, ali in kateri deli so izpostavljeni posebnim poškodbam in se morajo torej obravnavati zase in koliko oddelil naj dobijo veliki, srednji in majhni posestniki, če so razmere enake.

Sprejemanje želj udeležencev.

§ 64.

Ko so se določila občina načela razdelitve, je sprejemati želje udeležencev gledé odkazanja njihovih oddelil in jih zapisati v posebnem zapisniku. Na želje se je ozirati le toliko, kolikor je to mogoče, ne da bi se kršili zakoniti predpisi in ne da bi se škodovalo pretežnim javnim interesom.

Zopetni odkazi zemljišč.

§ 65.

(1) Razen zemljišč, omenjenih v § 7, odst. 2 cesarskega ukaza, je še pustiti dosedanjim posestnikom:

1. za obrat sposobne jame za prod, gramoz, ilovico, lapor in pesek, kamnolome, apnolome in skriljelome, sklade šote in mavca;

2. zemljišča, na katerih so rudninski izvirk, kolikor so ta zemljišča potrebna za rabo izvirkov, ter zemljišča, ki so določena, da služijo obratu rudnika na pridržane rudnine ali dobivanju rudnin zemeljske smole;

3. železniška zemljišča; ako bi iz gospodarskih razlogov prišle v poštev premembe na teh zemljiščih, se je poprej sporazumeti z ministrstvom za železnice.

(2) Razen tega je, kolikor mogoče, odkazati dosedanjim posestnikom:

1. Stavbne parcele in druga zemljišča, ki imajo za posestnika zaradi svoje posebne lege ali lastnosti vrednost, ki se ne more nadomestiti, če se odkaže drugo zemljišče, in

2. zemljišča, ki so odmenjena poglavito za vinogradarstvo ali sadjarstvo.

Površinska izmera oddelilnih zemljišč.

§ 66.

(1) Površinska izmera oddelilnih zemljišč, ki jih je odkazati neposrednjim udeležencem, mora biti k njihovi vrednosti v istem razmerju kakor površinska izmera zemljišč, ki jih je oddeliti, k njihovi vrednosti (§ 7, odst. 3 cesarskega ukaza). Razlika od tega je dopuščena do vštete petega dela tega razmerja, ako se brez nje ne dá doseči primerna zveza oddelilnih zemljišč ali njih ugodna gospodarska oblika in lega, ali če se ne morejo izvršiti primerne skupne naprave za odvajanje ali dovajanje vodâ.

(2) Čež peti del navedenega razmerja segajoča razlika je dopustna le tedaj, če je dotični neposrednji udeleženec izjavil, da je s tem zadovoljen, in pri drugih neposrednjih udeležencih vsled tega ne nastopi peti del tega razmerja presegajoča razlika.

Kulturna vrsta oddelilnih zemljišč.

§ 67.

Oddelilna zemljišča, ki jih je odkazati posameznemu neposrednjemu udeležencu v vrtovih, vinogradih, njivah, travnikih in gozdovih, morajo biti praviloma v istem razmerju k njegovemu skupnemu oddelilu, v katerem so njegova zemljišča te kulturne vrste, ki jih je oddeliti, k njegovim skupnim zemljiščem, ki se oddelâ. Neizogibne razlike v tem pogledu je z ozirom na posebne gospodarske razmere posameznih neposrednjih udeležencev izravnati.

Lega in oblika oddelilnih zemljišč.

§ 68.

Vsakemu neposrednjemu udeležencu je odkazati oddelilna zemljišča v kolikor mogoče skupaj se držeči legi in v obliki, ugodni za obdelovanje. Pri tem je zlasti gledati na to, da so posamezna oddelilna zemljišča v primerni zvezi med seboj, da njive k svoji širini niso nerazmerno dolge, da imajo, kolikor moči, dosedanje smer parcel in da se z ozirom na obliko sveta napravijo tako, da se morejo namenu primerno obdelovati.

Novčne izravnave za neznatne različnosti.

§ 69.

(1) Novčne izravnave za neznatne različnosti ne smejo presegati štiridesetega dela vrednosti terjatve neposrednjega udeleženca, katero je oddeliti v zemljišču. Novčne izravnave se smejo povišati do dvajsetega dela navedene vrednosti, ako drugače ni doseči boljše uravnave ali zaokrožitve zemljiškega posestva.

(2) Nad dvajseti del vrednosti je dovoljena novčna izravnava le v tistih primerih, v katerih je dotični neposrednji udeleženec izjavil, da je s tem zadovoljen, in ne nastane zaradi tega pri drugih neposrednjih udeležencih dvajseti del dotične vrednosti njihove terjatve presegajoča novčna izravnava.

Zveza večjih kompleksov; oddelilo manjših zemljiških posestnikov.

§ 70.

(1) Ako ima neposrednji udeleženec v enem delu zloženega ozemlja skupaj držeč se večji zemljiški kompleks, tedaj je oddelilo za to, kolikor moči, napraviti iz istih zemljišč.

(2) Ako so v zložbo privzeta zemljišča popolnoma ali večidel obdana od večjega v zvezi stoječega zemljiškega kompleksa kakega drugega posestnika, tedaj je, kolikor drugi oziri to dopuščajo, taka zemljišča praviloma odkazati posestniku tega v zvezi stoječega zemljiškega kompleksa.

(3) Neposrednjim udeležencem, katerih oddelilna terjatev je neznatna in ki za obdelovanje svojega zemljiškega posestva nimajo vprežne živine, je odkazati oddelilna zemljišča v kar največji bližini njihovih stanovanj, kolikor se s tem ne kratijo interesi drugih udeležencev. Tudi je, kolikor moči, skrbeti za to, da oddelilna zemljišča teh malih zemljiških posestnikov niso obdana od zemljišč, ki spadajo k večjim gospodarstvom.

Oddaljenost oddelilnih zemljišč od gospodarskih poslopij.**§ 71.**

Oddelila je neposrednjim udeležencem odkazati oddaljena od njihovih novih gospodarskih poslopij kolikor mogoče tako, da je namenu primerno.

Osnova razvrstitvenega projekta.**§ 72.**

Kolikor mogoče oziraje se na podane želje in ravna se po določilih §§ 66 do 71 je najprej na preglednem načrtu starega stanja sestaviti razvrstitveni osnutek in ga pojasniti udeležencem. Šele ko so pojasnjene oddelilne, ki se odkazujejo posameznim udeležencem, je dokončno poizvedeti oddelilne na načrtu.

Sestava oddelilnega registra in obmejitve oddelilnih zemljišč s količi.**§ 73.**

(1) Ko so poizvedena oddelila, ki jih je narisati na izvorni mapi, mora krajni komisar v oddelilnem registru pregledno sestaviti novo posestno stanje za vsakega neposrednjega udeleženca, ločeno po posameznih oddelilih, in pri tem razliko v vrednosti med zahtevo in oddelilom izkazati kakor neznatno različnost v odkazu. Enako je ločeno izkazati posamezna oddelila v krajnem prostoru.

(2) Potem je krajevno odmeriti in zaznamovati meje oddelilnih zemljišč.

(3) Čas za ta merska dela je določiti z ozirom na stanje poljskih pridelkov in na čas, kdaj se oddelila najbrže vzamejo v posest, in temu primerno je pospešiti dela.

Popreskušnja geodetskih del.**§ 74.**

Preden se razgrne zložbeni načrt, mora krajni komisar poročati ministrstveni komisiji, ki mora ukreniti popreskušnjo geodetskih del.

Služnosti in realna bremena.**§ 75.**

(1) Ako je dovolitev služnosti v breme drugemu v zložbo privzetemu zemljišču neizogibna,

mora krajni komisar dognati dotično služnostno razmerje. Tudi je poizvedeti potem služnosti in realna bremena, oziroma končati to poizvedbo, jih odkupiti ali premeniti, kolikor se ta uradna dejanja še niso mogla opraviti o priliki, kó so se dognali udeleženci in njihove pravice.

(2) Ako se mora dovoliti služnost na zemljišču ali ako ostane služnost ali realno breme na obremenjenem zemljišču, ako odpade ali se odkupi, mora krajni komisar na podstavi mnenja izvedencev pravočasno poizvedeti, kako se s tem izpremeni vrednost zemljišč, da se morejo te vrednosti za izravnavo v zemljišču vpoštevati že, kadar se sestavi oddelilni preračun.

(3) Ako je zemljišče le deloma zavezano služnosti ali realnemu bremenu, je natančno dognati ta del.

(4) Poizvedene izpremembe vrednosti je sestaviti v posebnem seznamku, da se izvedejo v oddelilnem preračunu.

Poznejše novčne izravnave in vrednostne izpremembe.**§ 76.**

(1) Potem, ko je narejen oddelilni register, mora krajni komisar poizvedeti novčne izravnave za zemljiške površine, ki so potrebne za poznejše skupne naprave, dodatne novčne izravnave za neznatne vrednostne različnosti med zahtevo in oddelilom, ter za vrednostne izpremembe, nastajajoče zaradi poznejše dovoljenih služnosti.

(2) Novčne izravnave je posebej izkazati v seznamku za posamezne neposrednje udeležence.

Delna oddelila.**§ 77.**

(1) Ko je narejen oddelilni register, mora krajni komisar za tista zemljišča, ki jih je oddeliti in ki so različno obremenjena ali ki so sporna, poizvedeti delna oddelila. Pri tem se zmislu primerno uporabljajo načela, sploh veljavna za poizvedbo oddelil in ustanovitev oddelilnih zemljišč, in je delna oddelila poizvedeti, kolikor je možno, v razmerni izmeri površine in vrednosti k zemljiščem, ki jih je oddeliti, ter, kolikor je možno, v isti kulturni vrsti. Pri tem se je primerno ozirati na prirastek ali izgubo po skupnih napravah. Zemljišča, za katera je poizvedeti delna oddelila, ter delna oddelila sama je v posebnem preračunu (preračun delnih oddelil) izkazati po površini in vrednosti.

(2) Delna oddelila je na mapi določiti in s pododdelki številke dotičnih oddelilnih zemljišč zaznamovati. Krajevna odmera se vrši le na zahtevanje dotičnega neposrednjega ali posrednjega udeleženca.

Zakupna, najemna in družbena razmerja.

§ 78.

(1) Ako je zemljišče, ki se je privzelo v zložbo, dano v zakup in ako zakupnik noče nadaljevati zakupnega razmerja po pogojih, določenih v § 19 zakona z dne 7. junija 1883. l. (drž. zak. št. 92), more odpovedati zakupno razmerje tudi pred potekom za to izrečno ali molče pogojenega časa.

(2) Zakupnik mora v tem primeru odpovedati v devetdesetih dneh od dneva, katerega se je naznanilo prevzete oddelilnih zemljišč, ki ga je odredil krajni komisar ali zaukazala ministrstvena komisija, ali katerega se je naznanilo, da je krajni komisar potrdil zložbeni načrt.

(3) Zakupno razmerje neha, ako se ni dogovorilo nič drugega, s koncem zakupnega leta, tekočega na koncu roka, ki je po odstavku 2 prost za odpoved, ali ako bi ostala zakupna doba po tem znašala manj nego tri mesce, tri mesce po preteku prej oznamenjenega roka.

(4) Ta določila veljajo tudi glede odpovedi razmerja, določenega v § 1103 o. d. z.

(5) Glede najemnih razmerij veljajo ista določila s premembo, da znaša rok za vložbo odpovedi le 30 dni, da stopi na mesto zakupnega leta po § 1115 o. d. z. za molčečo obnovitev dotične najemne pogodbe merodajna doba in da vzeti en mesec za najmanjšo ostalo najemno dobo.

(6) Odpoved je vložiti pri krajnem komisarju, ki mora najmodavca obvestiti o tem. Ako ni odpovedi, je po preteku odpovednih rokov, prostih za odpoved, zaradi uredbe najemnega razmerja uradovati in pri tem, ako je treba, odločiti po stopnjah.

Pokazanje in začasno prevzetje oddelilnih zemljišč.

§ 79.

(1) Ko so oddelilna zemljišča zaznamovana s količi, jih mora krajni komisar pokazati na licu mesta in ukreniti začasno prevzetje potom porazuma udeležencev. Zoper voljo posameznih udele-

žencev mora ministrstvena komisija razsoditi na začasno prevzetje oddelilnih zemljišč, ako bi daljši odlog izvršitve načrta imel znatno škodo za udeležence.

(2) Kadar se določa čas prevzetja posesti, se je ozirati na čas setve, ki je običajen v kraju.

Sestavine zložbenega načrta.

§ 80.

Zložbeni načrt obsega naslednje dele:

- a) register posestnega stanu (§ 45);
- b) register novega merjenja (§ 61);
- c) oddelilni preračun (§ 62);
- d) oddelilni register (§ 73);
- e) izvirno mapo (§ 73);
- f) glavni spis (§ 81).

Glavni spis.

§ 81.

(1) Glavni spis obsega eventualno potrebno pojasnilo načrtovih sestavin in obrazložbo pravnih in gospodarskih razmer, ki se iz teh pomočkov ne razodevajo popolnoma in pregledno.

(2) Nadalje je v glavnem spisu določiti uredbe, ki so potrebne za bodočo rabo in upravo skupnih naprav, ter dolžnost prispevanja k stroškom vzdrževanja vseh ali posameznih skupnih naprav po odstotkih skupnega zneska.

(3) Kolikor skupnih naprav ne upravlja občina, je praviloma postaviti poseben upravni odbor. Določiti je pravice in dolžnosti tega odbora, kako se voli in kako dolgo traja službena doba udov, njihovo odgovornost nasproti oblastvom in udeležencem in drugo.

(4) Ako so skupne naprave večjega pomena, se more za njih upravo postaviti poseben ustav, ki ga je priložiti glavnemu spisu.

Razgrnitev zložbenega načrta.

§ 82.

(1) Zložbeni načrt je razgrniti v občinah, spadajočih k zložbenemu okolišu, 14 dni v uradnem prostoru ali v občinski pisarni vsem udele-

žencem na vpogled. Namesto izvirne mape se more razgrniti tudi posnetek.

(2) Kje in kdaj bo razgrnjen zložbeni načrt, je najmanj osem dni poprej razglasiti z oklicem, ki se objavi hkratu v uradnem deželnem listu in se nabije v občini, s pozivom, da morajo tako neposrednji kakor posrednji udeleženci ali vložiti pisмено svoje vgovore zoper ta načrt v treh tednih, računa je od prvega dne razgrnitve v občini, pri krajnem komisarju ali jih dati ustno na zapisnik. V oklicu je nadalje oznameniti dneve, ob katerih bode krajni komisar na zahtevanje pojasnjeval načrt udeležencem na licu mesta.

Prejemanje in prirejanje vgovorov proti načrtu.

§ 83.

(1) Vgovore proti zložbenemu načrtu, ki se vložé v dnevih, namenjenih za njegovo pojasnjevanje, mora krajni komisar sprejemati na zapisnik.

(2) Vgovori, ki se ne vložé ob tej priliki, se morajo podati v tritedenskem roku (§ 82) krajnemu komisarju pisмено ali dati na njegovem uradnem sedežu na zapisnik.

(3) Vložene vgovore mora krajni komisar kar najnatančneje prirediti in najprej poskusiti poravnati.

(4) Ako oznameni udeleženec ob priredbi vgovorov določne premembe v načrtu, kojih izvršitev bi odpravila njegove vgovore, nadalje ako jim tudi pritrdijo tisti drugi neposrednji udeleženci, katerih oddelila so s tem prizadeta, in ako ne greše zoper javni interes, mora ministrstvena komisija odločiti o tem.

Odločbe o vgovorih zoper načrt.

§ 84.

(1) Udeleženci morejo v tem stadiju postopanja vgovarjati gledé določitve vrednosti njim odkazanih tujih zemljišč le tedaj, ako ob času, ko se je razgrnil bonitetni načrt, niso mogli presoditi pravilnost cenitve; in ako se gledé onih zemljišč ni odločilo že o priliki razgrnitve bonitetnega načrta. O takih vgovorih mora krajni komisar končno veljavno odločiti, zmislu primerno uporabljaje določila § 48, odst. 2.

(2) Ako se vložijo vgovori, ki se izkažejo za prepir med strankami (§ 4), mora krajni komisar

prositi za odločbo ministrstvene komisije za agrarske operacije.

(3) V vseh ostalih primerih mora krajni komisar po stopnjah odločiti o podanih vgovorih.

Potrditev načrta.

§ 85.

(1) Ako se v oklicnem roku (§ 82) ni vgovarjalo zoper zložbeni načrt ali ako krajni komisar ali ministrska komisija ni ugodila vgovorom, je potrditi zložbeni načrt. Ako so se pa na podstavi vloženi vgovorov odredile premembe zložbenega načrta, mora krajni komisar spraviti načrt v soglasje z danimi odločbami, ga znova zaznamovati s količi na licu mesta, kolikor je ministrstvena komisija izjavila, da je to potrebno za poočitenje takih prememb, in ga potem predložiti v potrditev.

(2) Preden se potrdi načrt, mora ministrstvena komisija obvestiti generalno ravnateljstvo zemljarskega katastra, da se popreskusijo operati v katastrskem oziru.

(3) Zoper zložbeni načrt, ki ga je potrdila ministrstvena komisija, se ne more niti vložiti priziv, niti se ne more zoper tak načrt zahtevati postavitev v prejšnji stan.

Razglasitev potrditve načrta.

§ 86.

Razsodbo ministrstvene komisije o potrditvi zložbenega načrta in zaukaze ministrstvene komisije o izvršitvi načrta mora krajni komisar razglasiti v občini, jih vročiti neposrednjim udeležencem kakor tudi tretjim osebam, ki jim po § 78 pristoji odpovedna pravica, in jih poslati zemljiško-knjižnemu sodišču in razvidništvu zemljarskega katastra.

Izravnavna predmetov in razmer, ki se niso vpoštevale ob bonitiranju.

§ 87.

(1) Po potrditvi načrta mora krajni komisar uradovati zaradi izravnave gledé predmetov in razmer, imenovanih v § 44, št. 1 do 5, in skušati doseči dogovor.

(2) Ako se je povzročila manjša vrednost posameznih zemljiških površin s tem, da udeleženci

v času postopanja niso gnojili, kakor je v kraju običajno, je poizvedeti ustrezne izravnalne zneske.

(3) Krajni komisar mora pozvati neposrednje udeležence, da se izjavijo o tem:

1. ali hočejo prejšnji posestniki sami posekati za posekanje zreli les na svojih dosedanjih zemljiščih;

2. ali hočejo novi posestniki obdržati v § 44, št. 5, oznamenjene priprave ter plačati ceditveni znesek ali zahtevajo, da jih odstrani prejšnji posestnik.

(4) Rokove za odstranitev je določiti pri lesu z ozirom na njega starost, kakovost gradiva in priliko vnovčevanja in praviloma ne smejo znašati več nego dve leti. Za odstranitev drugih predmetov je praviloma določiti rok enega leta največ.

(5) Tako poizvedene novčne izravnave je vzprejeti v seznamek, ki ga je naznaniti udeležencem. O vgovorih mora končnojavno odločiti krajni komisar.

5. Izvršitev in posvedočba zložbenega načrta.

Preodkaz posesti.

§ 88.

(1) Ko je potrjen načrt, mora krajni komisar ukreniti potrebne odredbe, da izvrši zložbeni načrt, kolikor se ni že začasno prevzela posest (§ 79).

(2) V ta namen mora krajni komisar v občini razglasiti predvsem rokove za prevzetje posesti oddelilnih zemljišč, s katerih nastopom morajo neposrednji udeleženci stopiti v posest odkazanih jim oddelilnih zemljišč, in eventualno začasne odredbe za izvrševanje gospodarstva na zemljiščih, ki jih je oddeliti, in na oddelilnih zemljiščih.

(3) Praviloma se je ob določitvi rokov za preodkaz oddelji ozirati na to, da more vsak udeleženec na zemljišču, ki ga mora odstopiti, sam spraviti na njem nabajajoče se pridelke. O izravninah, ki so potrebne vsled različnih preodkazalnih rokov ter za že dokončana obdelovalna dela, je razpravljati in, ako je treba, po zaslišanju izvedencev odločiti po stopnjah.

(4) Ako so se posamezni udeleženci prikrajšali v uživanju njihovih zemljišč s tem, da so se za krajne prostore potrebna zemljišča morala izročiti prej, nego ustreza določilom odstavka 3, morajo uveljavljati svoje zahteve v 14 dneh po potrditvi načrta pri krajnem komisarju, ki mora odločiti o tem po stopnjah, ako treba, zaslišavši izvedence.

(5) Kadar se pokaže za primerno, mora krajni komisar ali sam ali po svojem zastopniku udeležence vpeljati v posest oddelilnih zemljišč. Ako je treba, mora krajni komisar prositi na pristojnem sodišču za vpeljavo udeležencev v posest oddelilnih zemljišč po izvršilni poti.

Postavljanje mejnikov.

§ 89.

(1) Kolikor je to možno tako, da se ne zakasni prevzetje posesti, mora dati krajni komisar še pred prevzetjem stalno zaznamovati meje oddelilnih zemljišč in eventualno tudi občinske meje.

(2) Meje se praviloma zaznamujejo z mejniki, ki morajo biti vsaj sirovo obdelani.

Dodatna izravnava vrednosti.

§ 90.

(1) Ako se je vrednost zemljišča, ki se je zložilo, ali predmeta, pridržanega ločeni določitvi vrednosti, zmanjšala pred izročitvijo novemu lastniku po kakem če tudi slučajnem dogodku, more novi lastnik v 60 dneh po izvršitvi zložbenega načrta od prejšnjega lastnika zahtevati dodatno izravnavo vrednosti. Tako izravnavo je dati, ako se je tikalo zmanjšanje vrednosti zemljišča in je to mogoče brez izdatne škode za novo obliko zemljiške posesti, v zemljišču, sicer pa v denarju.

(2) Kdor se je prikrajšal v užitku odkazanih mu oddelilnih zemljišč ali drugače, ker se niso izpolnile odredbe, ki jih je ukrenilo oblastvo za prehod iz obstoječih razmer v novo obliko zemljiške posesti, more v 60 dneh po izvršitvi zložbenega načrta zahtevati od prejšnjega lastnika teh zemljišč odškodnino v denarju.

(3) O taki zahtevi odloči ministrstvena komisija.

6. Poprava ali naprava javnih knjig in zemljiinskega katastra.

Pripomočki za popravo ali napravo zemljiških knjig.

§ 91.

(1) Pripomočki potrebni za popravo ali napravo zemljiške knjige so:

1. posnetek mape z narisom vsega novega posestnega stanu;

2. sestava vseh zemljiškoknjižnih vložkov z navedbo števil dotičnih v zložbo privzetih parcel, kakor tudi tistih v zložbo privzetih parcel, ki so vzprejete v seznamek v drugi zemljiški knjigi vpisanih nepremičnin, potem dotičnih oddelčnih zemljišč;

3. osnutek izprememb, ki jih je izvršiti v listu o posestnem stanu, eventualno tudi v sem spadajočih drugih listih vsakega posameznega vložka, kakor tudi v seznamu, omenjenem pod št. 2;

4. prepis glavnega spisa.

(2) Ako se pišejo zemljiške knjige za zložbeno ozemlje na več zemljiško-knjižnih sodiščih, je podati za vsako izmed njih pod št. 1 do 4 omenjene pripomočke popolnoma, ostale pripomočke pa le toliko, kolikor se/tičejo posameznega sodišča.

Pripomočki za razvidnost katastrskih operativ.

§ 92.

(1) Za razvidnost zemljarinskega katastra so potrebni naslednji pripomočki:

1. posnetek izvirne mape po odsekih z narisom vsega novega posestnega stanu.

Ako so se meje obsega katastrskih občin izpremenile ali ako se je našlo, da so v katastrski mapi nepravilno narisane, je narediti o tem posebne obrise;

2. prepis glavnega spisa;

3. izkaz z nasproti postavljenim starim in novim posestnim stanom;

4. drugi pripomočki, ki so važni za napravo novih ali popravo obstoječih katastrskih operativ.

Pripomočki se vpošljejo ministrstveni komisiji.

§ 93.

(1) V §§ 91 in 92 omenjene pripomočke mora krajni komisar poslati ministrstveni komisiji, da jih sporoči višjemu deželnemu sodišču in finančnemu deželnemu oblastvu.

(2) Ako je s posestjo zemljišč, ki so bila privzeta v zložbo, združena dolžnost prispevati za vodne naprave ali gozdne branilne naredbe (v prepoved dejane gozde), tedaj je dotične izkaze, kolikor so ta zemljišča pri zložbi izpremenila svoje posestnike ali svojo površino, poslati tistemu oblastvu ali združenemu predstojništvu, ki mora prispevke porazdeliti, pobirati in zaračunati, da se primerno ozira na te izkaze.

Poprava zemljiške knjige.

§ 94.

(1) Zemljiška knjiga se popravi uradoma.

(2) Višje deželno sodišče mora, ko so dospeli pripomočki, naročiti zemljiškoknjižnemu sodišču, ali je posledke zložbe izvršiti v dosednji zemljiški knjigi ali je-li napraviti novo zemljiško knjigo. V poslednjem primeru mora zemljiškoknjižno sodišče na podstavi pripomočkov, kakor tudi na podstavi dosedanjih zemljiškoknjižnih vpisov po obstoječih zakonitih predpisih napraviti nove zemljiškoknjižne vložke in spisek (§ 91, št. 2). Zemljiškoknjižnemu sodišču je poslati tudi zapisnike o posestnem stanju, ki jih je spisal krajni komisar, in prepise odločb, izrečenih o posesti in lasti.

(2) Popravlja je zemljiško knjigo je zemljiškoknjižno sodišče vezano na podatke, ki so se mu naznanili.

(4) Kadar se pokažejo pomisleki, se mora zemljiško-knjižno sodišče obrniti do krajnega komisarja za pojasnilo in, ako je postopek že končan, po višjem deželnem sodišču do ministrstvene komisije.

Premembe v zemljarinski dolžnosti.

§ 95.

S premembami v posestnem stanu, ki nastanejo vsled zložbe, se ravna pri razvidnosti zemljarinskega katastra po določilih zakona z dne 23. maja 1883. l. (drž. zak. št. 83) o razvidnosti zemljarinskega katastra, in zakona z dne 12. julija 1896. l. (drž. zak. št. 121) o reviziji zemljarinskega katastra.

VI. Oddelek.

Postopanje pri razdelbah in ured-
bah v zvezi z zložbami.

Obča določila.

§ 96.

(1) Ako so v zložbenem okolišu skupno rabljena zemljišča, je v zvezi z zložbo izvršiti tudi njih razdelbo ali uredbo.

(2) Z razdelbo se izroče delne površine poprej skupnega sveta deležnikom v last.

(3) Skupne užitne pravice se uredé ali tako, da se doženejo alikvotni deleži, po katerih morajo posamezni upravičenci med seboj deliti skupni užitek, ki se podaja obdobjno, ali da se doženejo posamezne užitne pravice same po obsegu, kraju in načinu izvrševanja.

Skupno rabljena zemljišča.

§ 97.

(1) Za skupno rabljena zemljišča v zmislu cesarskega ukaza je smatrati zemljišča, glede katerih so ali:

- a) med nekdanjimi oblastvi (dominiji) in občinami ali nekdanjimi podaniki ali med dvema ali več občinami skupne posestne ali užitne pravice ali
- b) ki jih skupno ali menjaje rabijo vsi ali neki udje občine, občinskega oddelka ali agrarske skupnosti po svojem osebnem ali z zemljiškim posestvom združenim članstvom ali soupravičenci.

(2) Med skupna zemljišča je nadalje šteti:

1. Zemljišča, ki so se prej skupno rabila v zmislu odstavka 1, med tem pa zaradi fizične delitve prešla v posamezno posest, razen ako je pristojno oblastvo razdelbo že odobrilo ali ako se je že izvršila v javnih knjigah;

2. zemljišča, ki so se, izvršujé cesarski patent z dne 5. julija 1853. l. (drž. zak. št. 130) odstopila občini (kraju) ali skupnosti upravičencev za skupno rabo in skupno posest.

(3) Za skupna zemljišča pa ni smatrati zemljišč, spadajočih k osnovni imovini občine (kraja), ki jih ne rabijo neposrednje občinarji, temveč ki se z zakupom ali drugače rabijo v prid občinski (krajni) imovini.

Pogoj za razdelbe in uredbe.

§ 98.

(1) Skupno rabljena zemljišča je deliti, ako s tem ni nevarnosti za dobro ravnanje in namenu primerno obdelovanje posameznih delov in ako vrhutega odprava skupnosti ni škodljiva kulturnemu ali javnemu interesu.

(2) Ako niso dani pogoji za razdelbo, je urediti skupne pravice do rabe in uprave.

Odkup terjatvenih pravic.

§ 99.

(1) Osebe, katerim gre pravica zahtevati protidajatve, zlasti obdobjne davščine, ki jih morajo plačevati vsi ali posamezni deležniki kakor taki za rabo skupnih zemljišč ali posameznih delov, morejo zahtevati, da se ob razdelbi odkupijo njihove terjatvene pravice v denarju ali v zemljišču, po tem kakor spozna oblastvo, da je primeren eden ali drugi način odkupa, in da se ob uredbi uredé razmere, kakor ustreza obojestranskim interesom.

(2) Ti udeleženci se morejo, tudi če bi ne bili sami deležniki, udeležiti razdelbenih in uredbenih razprav toliko, kolikor je to potrebno za uveljavno njihove zahteve.

Izvršitev razdelbe in uredbe.

§ 100.

Za izvršitev razdelbe in uredbe v zvezi z zložbo se zmislu primerno uporabljajo za zložbeno postopanje veljajoča določila, kolikor v naslednjih paragrafih ni določeno nič drugega.

Določitev udeležencev in njihovih pravic.

§ 101.

Krajni komisar mora z vpogledom v dane listine in uradne pomočke, ter na podstavi na-

tančne poizvedbe dejanskih užitnih razmer določiti vse na razdelbi ali uredbi udeležene osebe in njihove pravice.

Vpisnik deležnih pravic.

§ 102.

(1) Posledek poizvedb o udeležencih in njihovih pravicah mora krajni komisar sestaviti v vpisniku deležnih pravic.

(2) S tem vpisnikom je skupno z bonitetnim načrtom postopati po določilih §§ 47 in 48.

Vgovori zoper vpisnik deležnih pravic.

§ 103.

(1) O vgovorih zoper vpisnik deležnih pravic odloča ministrstvena komisija za agrarske operacije.

(2) Ako se tičejo vgovori določitve vrednosti površin in užitnih pravic, odloči končno veljavno krajni komisar, z mislu primerno uporablja določila § 48, odstavek 2.

Sestava upravnega ustava in gospodarskega načrta pri uredbah.

§ 104.

(1) Pri uredbi je sestaviti upravni ustav, da se uredé upravne pravice, in gospodarski načrt, da se doseže redno gospodarstvo.

(2) Z obema pomočkoma je postopati enako kakor z načrtom samim.

VII. Oddelek.

Sklep postopanja.

§ 105.

(1) Ko so popolnoma končana dela, naj ministrstvena komisija javno razglasi sklep zloženega (razdelbenega ali uredbenega) postopanja tako, kakor je predpisano v § 9.

(2) Z dnem te razglasitve neha pristojnost izvršitvenih oblastev. Za odločbo o zahtevah, označenih v § 90, pa ostane pristojna ministrstvena komisija za agrarske operacije.

VIII. Oddelek.

Sklepna določila.

§ 106.

Določila tega ukaza o zemljiškoknjižnih uradnih dejanjih, obveščanju zemljiškoknjižnega sodišča in dr. se z mislu primerno uporabljajo na zemljišča, ki niso vpisana v zemljiški knjigi.

§ 107.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Zenker s. r.

149.

Ukaz poljedelskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 21. maja 1916. l.

o striženju ovac.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za dobo, dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno stanje, ukazuje tako:

§ 1.

Prepovedano je striči ovce prej nego je bilo običajno v posameznih kronovinah, oziroma v različnih njihovih okoliših do leta 1914. Ovce se ne smejo striči večkrat nego v letih neposrednje pred izbruhom vojne, v tistih okoliših, v katerih je bila navada striči ovce večkrat, pa k večjemu dvakrat v letu.

Rokove, v katerih je temu primerno dovoljeno striči ovce, razglasé politična deželna oblastva.

§ 2.

Prestopke tega ukaza kaznujejo politična oblastva I. stopnje na denarju do 5000 K ali po svejem preudarku z zaporom do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo.

§ 3.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Hohenlohe s. r.

Zenker s. r.

Spitzmüller s. r.

